

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Stanislav Muška**, se sídlem Velký Bor 6, Strunkovice nad Blanicí, zast. Mgr. et Mgr. Igorem Nitrianským, advokátem se sídlem Kostelní náměstí 16, Prachatice, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2019, č. j. 28614/2019-MZE-11121, za účasti: **Ing. V. F.**, zast. JUDr. Jaromírem Bayerem, advokátem se sídlem Jeremiášova 1705/19, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2020, č. j. 14 A 158/2019 - 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Předmětem projednávané věci je posouzení, zda žalobce prokázal právní důvod užívání zemědělské půdy a Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „SZIF“) měl provést aktualizaci evidence této půdy.

[2] Dne 19. 2. 2019 ohlásil žalobce SZIF v souladu s § 3g zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zemědělství“), změnu v evidenci půdy u třech dílů půdních bloků. K ohlášení přiložil „Smlouvu o prodeji podniku“ uzavřenou mezi ním a osobou zúčastněnou na řízení (dále jen „OZNŘ“) v roce 2013, fakturu z roku 2013 vystavenou OZNŘ vůči žalobci na prodej traktoru, list vlastnictví OZNŘ k datu 1. 1. 2013, blíže neoznačený seznam parcel a nájemní smlouvu uzavřenou mezi OZNŘ a třetí osobou v roce 2010 na pronájem 4 parcel. SZIF vyzval žalobce a stávajícího uživatele, společnost Agro KASJO, spol. s r.o. (dále jen „Agro KASJO“), aby doložili dohodu odstraňující vzájemný rozpor užívání nebo doklad

prokazující užívání dané zemědělské půdy. Oznámením ze dne 15. 4. 2019, č. j. SZIF/2019/0289144, SZIF žalobci sdělil, že jím požadované změny neprovedl, neboť žalobce neprokázal platný právní důvod užívání dotčených pozemků.

[3] Proti oznámení SZIF podal žalobce námitky, o kterých rozhodl žalovaný výše nadepsaným rozhodnutím tak, že je zamítl a oznámení SZIF potvrdil. Ztotožnil se se závěry SZIF, že žalobce k ohlášení přiloženými dokumenty neprokázal, že by na něj přešlo užívací právo k dotčeným pozemkům.

[4] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) nyní napadeným rozsudkem zamítl jako nedůvodnou. Též shledal, že nedošlo ke změně uživatele dotčených pozemků. Souhlasil se správními orgány, že předložená Smlouva o prodeji podniku jako hlavní tvrzený titul k užívání dotčených pozemků je neurčitá a vyvolává zásadní pochybnosti o svých právních účincích, proto dospěl k závěru, že žalobce neprokázal právní důvod k užívání těchto pozemků.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „s. ř. s.“). Navrhuje zrušení napadeného rozsudku i jemu předcházejících správních rozhodnutí.

[6] Namítá nesprávné posouzení podmínek pro změnu v evidenci půdy.

[7] Má za to, že z odůvodnění napadeného rozsudku není patrné, z čeho soud vyvodil závěr, předložený list vlastnictví jasně neprokazuje, že by právě dotčené pozemky byly součástí podniku OZNŘ a že právě k nim přešlo na základě Smlouvy o prodeji podniku vlastnické právo na stěžovatele.

[8] Nesouhlasí s polemikou městského soudu ohledně nájemních smluv, kdy soud dospěl k závěru, že stěžovatel nedoložil listiny jednoznačně svědčící tomu, že na něj přešlo užívací právo k pronajatým pozemkům. Stěžovatel doložil seznam parcel, který dostatečně určitě definuje tyto pozemky. Stěžovateli proto není jasné, v čem tkví tvrzená neurčitost tohoto dokumentu, když z předložených listin lze zcela přesně identifikovat nájemní vztahy účinné ke dni převodu podniku, jejich účastníky, pozemky, jejich výměry a katastrální území. Stěžovatel navíc uvádí, že převodem podniku na něho přešly automaticky všechny nájemní vztahy, které svědčily převodci, tj. OZNŘ, aniž by musely být specifikovány v jakékoli listině. Připomněl k tomu znění § 476 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“).

[9] Dle stěžovatele nelze akceptovat ani závěr městského soudu, že skutečnosti spočívající v provedení změny v evidenci půdy v roce 2013 na základě stejné Smlouvy o prodeji podniku nejsou pro posouzení nyní vedené věci zásadní. Veškeré skutečnosti měly být posuzovány komplexně bez ohledu na to, ve kterém řízení vyšly najevo.

pokračování

[10] Nesouhlasí také s názorem městského soudu, že nebylo úkolem jeho ani správních orgánů hodnotit platnost Smlouvy o prodeji podniku. Zdůraznil, že podle § 574 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), je třeba na právní jednání hledět jako na platné než jako na neplatné. OZNŘ se přitom neplatnosti Smlouvy nedovolávala a naopak potvrdila, že ji podepsala.

[11] Na závěr své kasační stížnosti stěžovatel namítá procesní vadu, že měl-li správní orgán pochybnosti o předložených podkladech, měl ho vyzvat k odstranění vad ohlášení změny, což se dle něj nestalo.

[12] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil tak, že městský soud posoudil případ po právní stránce správně a žalovaný se s napadeným rozsudkem ztotožňuje. Za základní v projednávané věci označil skutečnost, že Smlouva o prodeji podniku nevykazuje základní znaky takové smlouvy a je jen smlouvou kupní na prodej dvou zemědělských strojů. Proč OZNŘ nedodržela ústní dohodu a odmítá převést na stěžovatele slíbené pozemky, nebylo objasněno. Konstatoval, že pokud stěžovateli vznikla jednáním OZNŘ újma, může se obrátit na občanskoprávní soud. K namítané procesní vadě stručně uvedl, že SZIF předal dne 19. 2. 2019 stěžovateli Oznámení o zahájení řízení s příslušným poučením o dalším postupu správního orgánu. Navrhl kasační stížnost zamítnout pro nedůvodnost.

[13] OZNŘ se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[14] Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“) posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Ačkoliv stěžovatel opírá svou kasační stížnost o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s., jeho argumentace v zásadě odpovídá pouze důvodu podle písm. a), tj. nesprávnému právnímu posouzení, které spatřuje v hodnocení podmínek pro změnu v evidenci půdy.

[17] Evidence využití zemědělské půdy je upravena v § 3a a násl. zákona o zemědělství. Podle § 3a odst. 1 a 2 zákona tato evidence slouží mj. k ověřování správnosti údajů uvedených v žádosti o dotace podle § 3 odst. 5 písm. a) stejného zákona a její aktualizaci provádí SZIF, především na základě ohlášení uživatele podle § 3g stejného zákona. Nejvyšší správní soud se řízením o aktualizaci evidence půdy již dříve zabýval a konstatoval, že do pravomoci správních orgánů náleží posouzení otázky, zda žadateli o změnu v evidenci svědčí právní titul užívání dotčených zemědělských pozemků (srov. např. rozsudky NSS ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014 - 37, ze dne 22. 3. 2016, č. j. 2 As

20/2016 - 29, odst. [11], obdobně novější ze dne 14. 8. 2020, č. j. 3 As 54/2018 - 25, odst. [22], ze dne 7. 10. 2020, č. j. 7 As 69/2020 - 30, odst. [21], nebo ze dne 3. 2. 2022, č. j. 1 As 98/2021 - 31, č. 4316/2022 Sb. NSS, odst. [23]). Správní orgán pak provede aktualizaci evidence půdy, pokud ohlášené údaje neshledá nepravdivými či neúplnými a je mu předložen doklad prokazující právní důvod užívání. Jsou-li však ohlášené změny sporné, vyzve ohlašovatele změny nebo uživatele dotčeného ohlášením k předložení dokladu prokazujícího právní důvod užívání sporné zemědělské půdy. Následně aktualizace neprovede, pokud i přes výzvu shledá ohlášenou změnu nepravdivou nebo pokud nebyl doložen doklad prokazující právní důvod užívání dané půdy (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 6. 2019, č. j. 2 As 186/2018 - 35, odst. [17]).

[18] V projednávané věci je rozhodující, zda stěžovatelem předložené dokumenty představovaly platný právní důvod pro užívání dotčené půdy a zda měl SZIF na jejich základě provést v evidenci půdy stěžovatelem navrhované změny. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nikoliv. Souhlasí s městským soudem i správními orgány, že stěžovatel neprokázal právní důvod užívání dotčených pozemků, na jehož základě by SZIF mohl navrhované změny provést. Nejvyšší správní soud se v plném rozsahu ztotožňuje s odůvodněním napadeného rozsudku a v podrobnostech na něj odkazuje. K dílčím kasačním námitkám uvádí následující.

[19] Jakkoli lze souhlasit se stěžovatelem, že smlouva o prodeji podniku ve smyslu tehdejšího § 476 obchodního zákoníku nemusí jednotlivě vyjmenovávat části podniku, tj. věci, práva a jiné majetkové hodnoty jako součásti podniku, musí v ní být jednoznačně vymezen podnik jako takový (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2001, sp. zn. 21 Cdo 1323/2000 nebo ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 52/2002, uveřejněný pod č. 28/2006 Sb. rozh. obč.). V tomto směru vyvolává Smlouva o prodeji podniku v projednávané věci zásadní pochybnosti, neboť jasné vymezení převáděného podniku neobsahuje. Označení podniku „zemědělská výroba“ je zcela obecné. Ve Smlouvě jsou naopak dostatečně konkrétně specifikovány dva zemědělské stroje, traktor a drtič slámy, a OZNŘ v řízení před městským soudem uvedla, že Smlouva fakticky představuje smlouvu kupní na prodej těchto strojů. Další pochybnosti o účincích Smlouvy vyvolává skutečnost, že Smlouva ohledně vlastních a pronajatých nemovitostí odkazuje na přílohu č. 1, která má být nedílnou součástí Smlouvy, ale žádný takový dokument stěžovatel nepředložil. Tvrdil-li před městským soudem, že přílohou Smlouvy jsou přiložené listiny (list vlastnictví OZNŘ, seznam parcel a nájemní smlouva), nelze takovému tvrzení bez dalšího přisvědčit. Listiny se Smlouvou o prodeji podniku výslovně nic nespojuje, není na ně ve Smlouvě odkaz a nejsou ani alespoň obecně označeny jako přílohy Smlouvy. Toto tvrzení stěžovatele nepotvrdila ani OZNŘ jako druhá strana Smlouvy.

[20] V této souvislosti Nejvyšší správní soud souhlasí s napadenými závěry městského soudu ohledně seznamu parcel a listu vlastnictví vymezenými výše v odst. [7] a [8] tohoto rozsudku. Skutečnost, že list vlastnictví s vlastnickým právem pro OZNŘ neprokazuje, že v něm uvedené pozemky byly součástí podniku OZNŘ a že by právě k nim přešlo na základě Smlouvy vlastnické právo na stěžovatele, je patrná z obsahu těchto dokumentů. List vlastnictví obecně obsahuje soupis všech nemovitostí, které v daném katastrálním území vlastní daná osoba. Nelze bez dalšího tvrdit, že všechny nemovitosti uvedené na listu vlastnictví tvoří součást nějakého podniku, když v projednávaném případě list

pokračování

vlastnictví se Smlouvou o prodeji podniku nic nespojuje, jak bylo uvedeno výše. Neurčitost seznamu parcel též tkví v obsahu tohoto dokumentu. Seznam obsahuje tabulku s údaji o čísle parcely, katastrálním území a výměře. Vedle této tabulky je strohý seznam jmen. Z takového obsahu nelze bez dalšího dovodit, že se jedná o přehled jakýchkoli vztahů, natož že tyto vztahy byly součástí nějakého podniku a na koho přešly. Jediný právní vztah je výslovně patrný z nájemní smlouvy uzavřené mezi OZNŘ a třetí osobou, tento dokument ovšem nijak neprokazuje přechod tohoto nájemního vztahu na stěžovatele a se Smlouvou o prodeji podniku jej též nic nespojuje, jak bylo uvedeno výše.

[21] Nejvyšší správní soud přisvědčil také napadenému závěru městského soudu, že skutečnost zápisu v roce 2013 pro projednávanou věc není relevantní. V této souvislosti jej doplňuje, že pokud stěžovatel tvrdí, že na základě Smlouvy byl do evidence jako uživatel předmětných pozemků zapsán v roce 2013, nyní nijak nevysvětluje, na základě čeho byl z evidence odstraněn a byla do ní zapsána Agro KASJO. Samotná Smlouva o prodeji podniku z roku 2013 ve světle ostatních skutečností bez dalšího neprokazuje opětovný stěžovatelův právní důvod užívání pozemků v nyní rozhodné době, tj. v roce 2019. Na výzvu SZIF ohledně tohoto rozporu užívání stěžovatel nijak nereagoval a rozpor neodstranila ani Agro KASJO.

[22] Správný je i poslední napadený závěr městského soudu, že úkolem správních orgánů v projednávané věci nebylo hodnocení platnosti Smlouvy o prodeji podniku. Jak bylo uvedeno výše v odst. [17] tohoto rozsudku, správní orgány v rámci řízení o aktualizaci evidence půdy posuzují otázku, zda žadateli svědčí právní důvod užívání dotčené půdy. V projednávané věci dospěly k závěru, že stěžovatel takový důvod vůbec neprokázal, když z předložených dokumentů jednoznačně nevyplynulo, že by na něj přešly jakékoli vlastnické nebo nájemní vztahy OZNŘ k dotčeným pozemkům, a to bez ohledu na platnost nebo neplatnost především Smlouvy o prodeji podniku. I za předpokladu, že je Smlouva platná, což v této věci ani nikdo nezpochybňuje, nelze z ní bez pochybností dovodit právní důvod užívání dotčené půdy stěžovatelem, jak bylo blíže popsáno výše (zejména odst. [19] tohoto rozsudku).

[23] K poslední kasační námitce procesní vady v postupu správních orgánů Nejvyšší správní soud pouze stručně uvádí, že stěžovatel takovou vadu nenamítal před městským soudem, ač tak učinit mohl. Jedná se tedy o novou, před městským soudem neuplatněnou námitku, která je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná, a Nejvyšší správní soud se jí proto nezabýval (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2020, č. j. 9 Afs 187/2018 - 35, odst. [21]).

[24] Nejvyšší správní soud závěrem nad rámec projednávané věci dodává, že stejně jako městský soud nepřehlédl zjevný soukromoprávní spor mezi stěžovatelem a OZNŘ zejména ohledně Smlouvy o prodeji podniku. Závěr správních orgánů o neprovedení aktualizace evidence půdy ovšem v tomto směru nepředstavuje vyústění tohoto sporu mezi účastníky řízení, zápis do evidence půdy má čistě deklaratorní charakter (srov. již citovaný rozsudek č. j. 1 As 98/2021 - 31, odst. [24]). Jak uvedl již městský soud, konečné vyřešení soukromoprávního sporu náleží do pravomoci civilního soudu a jeho případné rozhodnutí může iniciovat nové řízení o aktualizaci evidence dotčené půdy (srov. již citované rozsudky č. j. 3 As 187/2014 - 37 a č. j. 1 As 401/2017-25, odst. [43]).

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám z výše uvedených důvodů nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[26] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

[27] Osobě zúčastněné na řízení přísluší pouze náhrada nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností uložených soudem podle § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož předpisu. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud jí žádnou takovou povinnost neuložil, nemá osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2022

JUDr. Radan Malík
předseda senátu